

فهرست کتابها و مقاله‌های استاد محمد تقی دانش پژوه

استاد دانشگاه تهران - عضو پیوسته فرهنگستان زبان و ادب فارسی^۱
(آمل ۱۲۹۰ - تهران ۲۷ آذرماه ۱۳۷۵)

۱- متنها و کتابها

- (۱) ۱۳۲۴ - ترجمه النکت الاعتقادیة: از ابن بابویه رازی، با متن عربی، تهران.
- (۲) ۱۳۲۵ - ترجمه مصادقة الاخوان: از ابن بابویه رازی، با متن عربی، تهران، ۱۸ + ۵۵ ص.
- (۳) ۱۳۳۵ - الرسالة المعینية: از خواجه نصیر طوسی، یادبود خواجه طوسی، انتشارات دانشگاه تهران، ۹۲ ص.
- (۴) ۱۳۳۵ - حل مشکلات معینیه: از خواجه نصیر طوسی، یادبود هفتصدمین سال خواجه نصیرالدین طوسی، انتشارات دانشگاه تهران. ۳۰۴ ب + ۲۹ ص.
- (۵) ۱۳۳۵ - رساله امامت خواجه طوسی، یادبود هفتصدمین سال خواجه نصیرالدین طوسی، انتشارات دانشگاه تهران. ۱۲ + ۲۵ ص
- (۶) ۱۳۳۵ - فصول خواجه طوسی و ترجمه عربی آن از رکن الدین محمد بن علی گرگانی استرآبادی، یادبود هفتصدمین سال خواجه نصیرالدین

۱- این فهرست از ابتدا تا سال ۱۳۵۴ توسط مرحوم دانش پژوه با همکاری استاد ایرج افشار تهیه و در جلد ۱۸ مجله راهنمای کتاب چاپ شده است. دنباله آن از سال ۱۳۵۴ تا ۱۳۶۴ توسط آقای عنایت الله مجیدی و از سال ۱۳۶۵ توسط قدرت الله پیشنمازاده تهیه گردیده است و این دو قسمت برای نخستین بار چاپ می شود. علاقه مندان برای آگاهی یافتن از زندگی نامه شادروان دانش پژوه به این منابع می توانند مراجعه نمایند.

الف: دانش پژوه، محمد تقی: «سرگذشت من»، راهنمای کتاب، جلد ۱۸ (۱۳۵۴) ۶۵۹-۶۸۸.

ب: افشار، ایرج، «درباره دانش پژوه، راهنمای کتاب، جلد ۱۹ (۱۳۵۵) ۲۷۳-۲۸۲.

ج: افشار، ایرج، «گفتگو با محمد تقی دانش پژوه» راهنمای کتاب، جلد ۲۱ (۱۳۵۷) ۲۴۰-۲۸۱.

ه: افشار، ایرج، «دانش پژوه دانشمند و فهرست نگار جهان» کلک، خرداد و تیر ۱۳۷۳، ش ۵۱-۵۲: ۱۵۵-۱۶۳.

* زحمات حروف نگاری کارهای استاد دانش پژوه بعهدہ خانم شہین دخت پیشنماز بوده است.

طوسی، انتشارات دانشگاه تهران، ۴۰ ص.

(۷) ۱۳۳۵- سه گفتار خواجه طوسی درباره چگونگی پدید آمدن چند چیز از یکی و سازش آن با قاعده آفریده نشدن بسیار از یکی (الواحد لایصدر عندالواحد)، یادبود هفتصدمین سال خواجه نصیرالدین طوسی، انتشارات دانشگاه تهران. ۲۱ ص.

(۸) ۱۳۳۷- تبصره ابن سهلان ساوی به فارسی با دو رساله در منطق یکی به فارسی و یکی به عربی با تحقیق در تاریخ منطق در ایران، تهران. انتشارات دانشگاه تهران از محل هدیه دکتر یحیی مهدوی، ش ۴. ۱۷۹+۷۵ ص.

(۹) ۱۳۳۷- دو رساله درباره آثار علوی مشتمل بر الرسالة السنجرية فی الکائنات العنصرية تألیف زین الدین عمر بن سهلان ساوجی و رساله آثار علوی تألیف شرف الدین محمد مسعودی مروزی با دیباچه‌ای در تاریخ این علم و بحث درباره این دو کتاب، تهران. انتشارات فرهنگ ایران زمین، ش ۵. ۱۲۸+۲۲ ص.

(۱۰) ۱۳۳۸- جامع التواریخ رشیدی (بخش فاطمیان و صباحیان): از رشیدالدین فضل الله همدانی. تهران. بنگاه ترجمه و نشر کتاب. ۲۴۲+۱۶ ص. چاپ دوم (۱۳۵۶).

(۱۱) ۱۳۳۸- وزارت در عهد سلاطین بزرگ سلجوقی از آغاز تا سنجر. از عباس اقبال آشتیانی. با همکاری یحیی ذکاء. تهران، انتشارات دانشگاه تهران. ۳۶۳ ص.

(۱۲) ۱۳۳۹- معتقدالامامیه، متن فارسی در کلام و اصول فقه شیعی به فارسی از سده هفتم. با دیباچه‌ای درباره تاریخ فقه و این کتاب. تهران. ۵۳۸+۳۴ ص.

(۱۳) ۱۳۳۹- اخلاق محتشمی: از خواجه طوسی با رساله دیگر او در اخلاق و مذهب: ترجمه الادب الوجیز للولد الصغیر، تولا و تبرا، فضایل امیرالمؤمنین علی (ع)، با تحقیقی درباره تحول مذهبی خواجه طوسی. ۵۹۰+۳۲ ص (چاپ دوم، +۵۴، ۱۳۶۱).

(۱۴) ۱۳۴۰- کسر اصنام الجاهلیة: از صدرالدین محمد بن ابراهیم بن یحیی القوامی الشیرازی (۹۷۹-۱۰۵۰) فی الرد علی المتصوفة، حقه و قدم له محمد تقی

- دانش پژوه، جامعه طهران (دانشکده الهیات)، ۳۲-۱۴۶ ص.
- (۱۵) ۱۳۴۱- دورساله در اخلاق: (۱) مکارم اخلاق رضی الدین ابوجعفر محمد نیشابوری و گشایش نامه از سده ۷ و ۸، دانشکده الهیات. تهران، در ۵۴۰ ص.
- (۱۶) ۱۳۴۱- تحفه در اخلاق و سیاست (متن فارسی سده هشتم). بنگاه ترجمه و نشر کتاب، ۱۶+۲۵۸+۷۱ ص.
- (۱۷) ۱۳۴۲-۴۳- النهایة فی مجرد الفقه و الفتاوی: از شیخ طوسی، متن عربی با ترجمه فارسی کهن، از محلّ هدیه دکتر اصغر مهدوی به دانشگاه تهران، سه جلد.
- (۱۸) ۱۳۴۳- ترجمه مختصر نافع از محقق حلّی، متن فارسی سده هفتم، بنگاه ترجمه و نشر کتاب، ۳۶-۴۷۸. (چاپ دوم، انتشارات علمی و فرهنگی، ۱۳۶۲).
- (۱۹) ۱۳۴۳- زبده التواریخ (تاریخ اسمعیلیه به فارسی): از جمال الدین ابوالقاسم عبدالله بن علی بن محمد کاشانی، پیوست مجله دانشکده ادبیات، تبریز. ۳۱۸ ص. چاپ دوم ۱۳۶۶ تهران، مطالعات و تحقیقات فرهنگی ۲۶۲+۱۰۰ ص.
- (۲۰) ۱۳۴۳- کتاب الاسرار و سرالاسرار: از ابوبکر محمد بن زکریا بن یحیی رازی با تجارب شهریاری شهریار بهمنیار پارسی، تهران. کمیسیون ملی یونسکو در ایران. ۱۸+۱۲۸+۳ ص.
- (۲۱) ۱۳۴۵- ذخیره خوارزمشاهی: از اسماعیل بن حسن جرجانی با همکاری ایرج افشار، تهران. انتشارات دانشگاه تهران. جلد اول و دوم.
- (۲۲) ۱۳۴۵- بحرال فوائد، متن فارسی شامل کلام و تصوف و فقه از سده ششم، تهران. بنگاه ترجمه و نشر کتاب. ۱۸، ۲۶+۵۴۰+۱ ص.
- (۲۳) ۱۳۴۵- یواقیت العلوم و دراری النجوم، دائرة المعارف سده ششم. تهران. بنیاد فرهنگ. ۱۴، ۱+۳۲۵ ص. چاپ دوم ۱۳۶۴. انتشارات روزنامه اطلاعات. ک ۳۲۵.
- (۲۴) ۱۳۴۶ تا ۱۳۵۳- ترجمه شرایع محقق حلّی: از ابوالقاسم بن احمد یزدی. تهران. انتشارات دانشگاه تهران، چهار جلد رویهم ۲۰۸۰ ص.

- (۲۵) ۱۳۴۷- روزبهان نامه، تهران. انجمن آثار ملی. ۸۹+۵۰۰ ص.
- (۲۶) ۱۳۴۹- شرح فارسی شهاب الاخبار. انتشارات دانشگاه تهران. ۲۵۱ ص.
- (۲۷) ۱۳۵۰- نوادرالتبادر لتحفة البهادر. با همکاری ایرج افشار، تهران. بنیاد فرهنگ ایران. ۲۶۰+۸ ص.
- (۲۸) ۱۳۵۱- آثار درویش محمد طبسی. با همکاری ایرج افشار. تهران. خانقاه نعمة اللهی. ۵۵۶+۲۰ ص.
- (۲۹) ۱۳۵۵- فهرست آثار دانشمندان ایرانی و اسلامی در غناء و موسیقی. تهران، وزارت فرهنگ، اداره کل نگارش. ۲۳۸+۴ ص.
- (۳۰) ۱۳۵۶- استرabadنامه (وقفنامه های گرگان - ضمیمه) بکوشش مسیح ذبیحی با همکاری ایرج افشار و محمدتقی دانش پژوه، تهران، امیرکبیر، ۳۱۷ ص.
- (۳۱) ۱۳۵۷- المنطق. لابن المقفع (و) حدود المنطق لابن بهریز. تهران، انجمن فلسفه ایران، ۱۵۳+۷۸ ص.
- (۳۲) ۱۳۵۸- سوانح الافکار: مکتوبات از رشیدالدین فضل الله همدانی. تهران. کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد دانشگاه تهران. ۱۳۵۸. ت ۳۴۸+ ص.
- (۳۳) ۱۳۵۸- شرح فصوص الحکمة (منسوب به فارابی) از محمد استرآبادی. تهران. دانشگاه تهران و مک گیل. ۱۲+۴۲۰+۲۹+۱ ص.
- (۳۴) ۱۳۵۹- فرمان مالک اشتر، ترجمه حسین علوی آوی. تهران. بنیاد نهج البلاغه، ۱۳۵۹، ۱۰۰ ص.
- (۳۵) ۱۳۵۹- ترجمه جاویدان خرد: از مشکویه رازی. ترجمه شرف الدین عثمان بن محمد قزوینی. دانشگاه تهران. ۲۲۹+۴۳ ص.
- (۳۶) ۱۳۶۱- جامع الحکمة: از افضل الدین کاشانی. تهران، بنیاد قرآن. ۱۳۵+۱۲ ص.
- (۳۷) ۱۳۶۲- جام جهان نمای. ترجمه فارسی کتاب التحصیل بهمنیار بن مرزبان شاگرد ابن سینا. با همکاری عبدالله نورانی. تهران، موسسه مطالعات اسلامی، با همکاری مرکز انتشارات علمی و فرهنگی. ۶۲۹+۵۲ ص.
- (۳۸) ۱۳۶۳- تاریخ الوزراء: از نجم الدین ابوالرجاء قمی. تهران، موسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی، ۴۳۹+۵۶ ص.

- (۳۹) ۱۳۶۴- النجاة: از ابن سینا. تهران، انتشارات دانشگاه تهران. ۷۸۲+۱۰۳ ص.
- (۴۰) ۱۳۶۴- نزهة الارواح و روضة الافراح: از شهرزوری. ترجمه فارسی قدیم. با همکاری سرور مولائی. تهران. انتشارات علمی و فرهنگی.
- (۴۱) ۱۳۶۵- تاریخ‌نگاری فلسفه. تهران، انتشارات علمی و فرهنگی. ۲۳۳ ص.
- (۴۲) ۱۳۶۷- فقه هزار و چهارصد ساله اسلامی (کتابشناسی). تهران، انتشارات علمی و فرهنگی. ۲۶۰ ص.
- (۴۳) ۱۳۶۷ تا ۱۳۶۹- المنطقیات للفارابی. قم. کتابخانه آیه‌الله‌العظمی مرعشی. جلد اول (۱۳۶۷) ۶+۵۱۰، جلد دوم (۱۳۶۸) ۲۶+۵۳۳، جلد سوم (۱۳۶۹) ۲۷+۴۳۶ ص.
- (۴۴) ۱۳۶۸- معارج نهج‌البلاغه: از علی بن زید بیهقی. کتابخانه آیه‌الله‌العظمی مرعشی، قم ۷۱+۴۶۸ ص.
- (۴۵) ۱۳۶۸- مفتاح‌الطب و منهاج‌الطلاب: از ابوالفرج بن هندو. با همکاری دکتر مهدی محقق، انتشارات موسسه مطالعات اسلامی دانشگاه مکیل. ۲۰۲+۱۷۹+۳۸۲ ص.
- (۴۶) ۱۳۶۹- حیات‌النفوس یا فلسفه اشراق به‌زبان فارسی. از اسماعیل ریزی. تهران. موقوفات دکتر محمود افشار یزدی. ۱۲+۵۷۸ ص.
- (۴۷) ۱۳۷۴- مجمل‌الحکمة (ترجمه کهن از رسائل اخوان‌الصفا). با همکاری ایرج افشار. تهران، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی. ۲۷+۲۳+۴۱۱ ص.
- (۴۸) ۱۳۷۴- بستان‌العقول فی ترجمان‌المنقول: از محمد بن محمود زنگی بخاری. با همکاری ایرج افشار. تهران، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی. ۲۴+۲۳۵ ص.
- (۴۹) ۱۳۷۴- نهاية‌الارب فی اخبار‌الفرس و العرب. تهران. انجمن آثار و مفاخر فرهنگی. ۴۷۳ ص.
- (۵۰) ۱۳۷۶- بیان‌الادیان: از ابوالمعالی محمد بن نعمت بن عبیدالله یارخدای فقیه بلخی. با همکاری قدرت‌الله پیشنمازاده. تهران، موقوفات دکتر محمود افشار یزدی.